

Vlaamse Regering

Zuhail Demir

Vlaams minister van Onderwijs, Justitie en
Werk

T 02 552 61 00

kabinet.demir@vlaanderen.be

Mevrouw Ann Verreth

Vlaamse Onderwijsraad

Hendrik Consciencegebouw,

Koning Albert II-laan 15 bus 590,

1210 Brussel

uw bericht van	uw kenmerk	ons kenmerk	bijlagen	datum
vragen naar/e-mail			1	
afdelingshoofd: jeroen.backs@ond.vlaanderen.be, 0486 89 07 08				
teamcoördinator: katrijn.ballet@ond.vlaanderen.be, 02 553 95 85				

Adviesvraag over themazetting OBPWO 2026

Geachte mevrouw Verreth
Beste Ann,

Met dit schrijven leg ik u de ontwerp-themazetting voor 2026 voor advies voor overeenkomstig het besluit van de Vlaamse Regering van 7 september 1994 dat de procedure regelt voor het Onderwijskundig Beleids- en Praktijkgericht Onderzoek (OBPWO).

Voor de themazetting van OBPWO 2026 is een budget van 1.000.000 euro beschikbaar. De themazetting bevat 3 thema's.

Met het OBPWO programma wil ik bijdragen aan evidence-informed beleid én praktijk. Met deze themazetting wil ik tegemoet komen aan noden die op korte en middellange termijn een antwoord vereisen om de kwaliteit van het Vlaamse onderwijs te versterken.

Kan u binnen de vastgestelde termijn advies geven over deze themazetting?

Mag ik vragen om rekening te houden met het feit dat de Vlaamse Regering nog geen beslissing genomen heeft over de themazetting?

Na de verwerking van uw advies ten laatste na de Algemene Raad van 25 juni 2026 zal de Vlaamse Regering beslissen over de themazetting voor 2026.

Met vriendelijke groeten,

Zuhal DEMIR
Vlaams minister van Onderwijs, Justitie en Werk

DEPARTEMENT

ONDERWIJS & VORMING

Onderwijskundig beleids- en praktijkgericht
wetenschappelijk onderzoek (OBPWO)
themazetting 2026 –
voor advies Vlor

Situering: Ontwerp van themazetting OBPWO 2026

Voorliggende themazetting is, conform artikel 4 van het OBPWO besluit, een **ontwerp-themazetting** die door de minister voor advies voorgelegd wordt aan de Vlaamse Onderwijsraad. Deze themazetting is **niet definitief**.

Na dit advies bepaalt de **Vlaamse Regering** de prioritaire onderzoeksthema's voor de jaarlijkse oproep en de hogervermelde budgettaire verdeling.

Deze themazetting wordt vervolgens bekend gemaakt aan de Vlaamse hoger onderwijsinstellingen.

Deze themazetting bevat vragen ter ondersteuning van de beleidsontwikkeling, van de implementatie van beleidsmaatregelen door het onderwijsveld en ter versterking van de onderwijsprofessionals.

In de themazetting worden de kennisvragen, verwachte resultaten en mogelijke gebruikers van de onderzoeksresultaten weergegeven. Hoewel de aanleiding voor een thema praktijk- of beleidsgericht kan zijn, verwachten we bij alle thema's aanbevelingen voor praktijk én beleid op basis van de resultaten.

In de omschrijving van het thema wordt eveneens de looptijd van het onderzoek en het maximaal beschikbare budget weergegeven.

Bij deze themazetting wordt een begeleidende brief gevoegd aan de rectoren en algemeen directeurs van de hoger onderwijsinstellingen in Vlaanderen. In deze brief worden ook de voorwaarden voor deelname en de bepalingen uit de overeenkomst toegelicht.

Voorstellen voor subsidieaanvragen dienen te gebeuren via het hiertoe bedoelde aanvraagformulier.

Hieronder vindt u de lijst met de voorgestelde thema's:

Onderwerp	BBT	Verwachte output	Looptijd	Raming budget
Focus op systeemniveau: wat zijn verklarende factoren voor trends, leerwinst en trends in leerwinst?	Overkoepelende strategische doelstelling 2: De lat hoog leggen voorOnderwijskwaliteit Operationele doelstelling 22: Kwaliteitszorg en -ontwikkeling stimuleren	-Een wetenschappelijk rapport dat de resultaten van het onderzoek systematisch presenteert en methodologische keuzes verantwoordt;	24 maanden	495.000 euro

Thema 3: Analyse van de bijdrageregeling in het gewoon en buitengewoon voltijds secundair onderwijs

Situering

Het recht op kosteloos onderwijs tot het einde van de leerplicht is grondwettelijk verankerd. In het basisonderwijs wordt dit geconcretiseerd via een maximumfactuur. In het secundair onderwijs geldt echter geen volledige kosteloosheid. Scholen kunnen een redelijke financiële bijdrage vragen voor didactisch materiaal (zoals handboeken en kopieën), pedagogische activiteiten (bijvoorbeeld meerdaagse uitstappen of culturele activiteiten) en bijkomende diensten en producten (zoals voeding).

Elke school voor secundair onderwijs wordt geacht een bijdrageregeling op te stellen waarin de verschillende kostencategorieën en de maximaal te verwachten bedragen worden opgenomen. Deze regeling dient besproken te worden binnen de schoolraad en integraal opgenomen te worden in het school- of centrumreglement. Op die manier krijgen ouders bij inschrijving een transparant en realistisch beeld van de te verwachten kosten, zodat onverwachte uitgaven tijdens het schooljaar worden vermeden. De gevraagde bijdragen moeten bovendien in verhouding staan tot het aangeboden onderwijs en de geleverde diensten.

In Vlaanderen werd reeds eerder onderzoek uitgevoerd naar studiekosten en bijdrageregelingen. In het kader van het Steunpunt SONO werd tussen 2016 en 2020 een [studiekostenmonitor](#) ontwikkeld en toegepast, wat resulteerde in meerdere rapporten (zie verder voor samenvatting van de belangrijkste resultaten).

Voorliggend onderzoeksthema heeft tot doel een geïntegreerd en onderbouwd inzicht te verwerven in de kwaliteit, transparantie en effectiviteit van bijdrageregelingen in het gewoon en buitengewoon secundair onderwijs, evenals in de relatie tussen deze regelingen en de reële schoolkosten. Daarbij wordt expliciet aandacht gevraagd om meerdere perspectieven in rekening te brengen, waaronder die van scholen, ouders en andere relevante actoren. Dit onderzoek moet gebruik maken van de dataset van het recent uitgevoerde onderzoek naar kostenbeheersing in het beroeps-, technisch en kunstsecundair onderwijs. Het onderzoek moet ook rekening houden met beleidsmaatregelen die de Vlaamse Regering nog kan nemen inzake kostenbeheersing en bijdrageregelingen.

Het onderzoek dient te resulteren in wetenschappelijk onderbouwde inzichten en beleidsaanbevelingen ter ondersteuning van een rechtvaardig, transparant en beheersbaar kostenbeleid.

Kennisvragen

We verwachten dat in dit onderzoek de volgende kennisvragen op een wetenschappelijk verantwoorde wijze beantwoord worden:

//

